

VEJLEDNING TIL INDBERETNINGSSKEMA FOR ERHVERVSLIVETS FORSKNINGSTATISTIK 2002

INDHOLDSFORTEGNELSE:

GENERELLE OPLYSNINGER	2
BAGGRUND OG FORMÅL	2
SVARFRIST: SE FORSIDEN AF INDBERETNINGSSKEMAET!.....	2
ELEKTRONISK INDBERETNING.....	2
INDBERETNING FOR SPECIFIKKE SELSKABSSTRUKTURER	3
INDBERETNING FOR KONCERNER	3
INDBERETNING FOR MULTINATIONALE SELSKABER	3
REGISTRERING AF KONSULENTER.....	3
DEL I: FORSKNING OG UDVIKLING (FOU).....	4
AFSNIT A. FORSKNINGS- OG UDVIKLING I VIRKSOMHEDEN 2002	4
AFSNIT B. FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSPERSONALE	5
AFSNIT C. UDGIFTER TIL FOU UDFØRT I EGEN VIRKSOMHED.....	7
AFSNIT D. INDKØBTE FOU-TJENESTER.....	7
DEL II: INNOVATIONSAKTIVITETER.....	8
AFSNIT E. INNOVATIONSAKTIVITETER I VIRKSOMHEDEN 2002	8
AFSNIT F. SAMLEDE EGNE INNOVATIONSUDGIFTER 2002	9
AFSNIT G. GEOGRAFISK PLACERING AF INNOVATIONSUDGIFTERNE	10
AFSNIT H. HOVEDBRANCHE FOR INNOVATIONSAKTIVITETERNE	10
AFSNIT I. KØBT INNOVATIONSARBEJDE I 2002.....	10
AFSNIT J. SAMARBEJDE OM INNOVATION I 2002.....	11
AFSNIT K. INNOVATIONER I 2000-2002.....	11
DEL III. OM VIRKSOMHEDEN.....	11
AFSNIT L.+M. GENERELLE OG SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	11
HVAD ER ANALYSEINSTITUT FOR FORSKNING	12

GENERELLE OPLYSNINGER

Baggrund og formål

Erhvervslivets Forsknings- og innovationsstatistik udarbejdes af Analyseinstitut for Forskning på vegne af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Formålet med forskningsstatistikken er at give en samlet opgørelse over udgifter og arbejdsindsats i forbindelse med erhvervslivets forskning og innovation i 2002.

Dansk Industri, Dansk Handel og Service, Håndværksrådet, Lægemiddelindustriforeningen, Elektronikindustrien, Ingeniørforeningen og GTS anbefaler sine medlemsvirksomheder at indberette til statistikken.

Forskning og innovation anses for at være en vigtig forudsætning for, at erhvervslivets konkurrenceevne stadig forbedres. Forskningsstatistikens resultater bruges i denne sammenhæng både af en lang række erhvervsorganisationer samt af offentlige myndigheder. Efterspørgslen på statistikkerne er stor og behovet er vokset kraftigt de seneste år med det politiske fokus på at støtte videnssamfundet (Barcelona-erklæringen). Statistikkerne indgår direkte i regeringens udspil om videnstrategi og en kommende strategi for samspillet mellem erhvervsliv og videninstitutioner. Internationalt indgår tallene i målinger og sammenligninger af landenes "præstationer" på området, og de følges op af konkrete anbefalinger til de enkelte landes regeringer. Forskere, nationalt som internationalt anvender statistikkerne til analyser af effekten af forskning og innovation på den enkelte virksomheds produktivitet og overlevelse samt samfundet som helhed (vækst).

Statistikken over erhvervslivets forsknings- og udviklingsarbejde er blevet udarbejdet siden 1967. Forskningsstatistikkerne tilbage til 1997 kan rekvireres hos Analyseinstitut for Forskning.

Indsamlingen af oplysninger om erhvervslivets forskning og udviklingsarbejde gennemføres i Danmark efter retningslinier udarbejdet af OECD.

Indberetningsskemaet sendes ud til ca. 4000 virksomheder. Virksomhederne er udvalgt fra virksomhedsregistret NewBiz på baggrund af størrelse og branche.

Svarfrist: Se forsiden af indberetningsskemaet!

Alle virksomheder opfordres til at bidrage til statistikkens kvalitet og pålidelighed ved at returnere indberetningsskemaet. Det er vigtigt med svar, også fra de virksomheder, der ikke udfører forskning eller har innovationsaktiviteter.

Elektronisk indberetning

Indberetningsskemaet kan downloades fra instituttets hjemmeside (www.afsk.au.dk). Hvis De ønsker at sende indberetningen elektronisk, kan De sende det udfyldte skema til adressen: er_stat@afsk.au.dk.

Vigtigt: Husk at anføre virksomhedens navn og reference nummer på skemaets første side. Det er vigtigt, at De ikke ændrer i filernes layout.

Alle oplysninger behandles fortroligt og offentliggøres kun i opsummerede tabeller eller figurer

INDBERETNING FOR SPECIFIKKE SELSKABSSTRUKTURER

Indberetning for koncerner

Som hovedregel skal indberetningen dække over de FoU-aktiviteter, der udføres i den juridiske enhed anført på skemaets forside.

Hvis det ikke er muligt at dele en koncerns FoU-aktiviteter ud på de enkelte juridiske enheder i koncernen, kan koncernen indberette hele den danske del af koncernens FoU-aktiviteter i ét indberetningsskema. Hvis indberetningen dækker hele koncernens FoU-aktiviteter, bedes De angive det i punkt M.2 samt notere i kommentarfeltet på sidste side, hvilke juridiske enheder der er omfattet af indberetningen.

Hvis koncernens FoU-aktiviteter foregår udenfor moderselskabet i en juridisk enhed med færre end 250 ansatte, bedes De ligeledes informere AFSK om dette. Hvis virksomheden har under 250 ansatte, er det ikke sikkert at den er udtrykket i stikprøven, og så bliver koncernens FoU ikke registreret.

Indberetning for multinationale selskaber

FoU-aktiviteter i multinationale koncerner organiseres, ledes og finansieres som regel på koncernniveau. Derfor kan det være svært at afgrænse FoU mellem Danmark og udlandet.

Eksempel A: Et dansk moderselskab har en filial i Sverige. Her udfører svenske medarbejdere en del af virksomhedens FoU og resultaterne anvendes senere i moderselskabet i Danmark. Det svenske personale beskæftiget med disse projekter skal registreres i den svenske forskningsstatistik. Det samme gælder udgifter til løn, investeringer mv., der anvendes på projekterne. Det danske moderselskab skal registrere udgifterne som "Købt FoU fra udenlandsk virksomhed i samme koncern" - punkt D.5 i den danske forskningsstatistik.

Eksempel B: Det samme moderselskab sender danske medarbejdere til Sverige for at deltage i et FoU-projekt i den svenske filial. Disse medarbejdere skal registreres i den danske forskningsstatistik og det samme gælder udgifter til løn, investeringer mv.

Eksemplerne er vejledende. Hvis De er i tvivl om, hvordan udgifterne til bestemte FoU-projekter skal registreres, kan De kontakte Analyseinstitut for Forskning, se følgebrevet.

Registrering af konsulenter

Eksempel

En konsulentvirksomhed får en opgave for en fremstillingsvirksomhed i forbindelse med et forskningsprojekt.

- **Konsulentvirksomheden** skal registrere konsulenterne som eget FoU-personale og FoU-årsværk, uanset hvor FoU-aktiviteten finder sted.
- **Fremstillingsvirksomheden** skal registrere deres udgifter til konsulentens arbejde under "indkøbte FoU-tjenester" (punkt D)

Formålet med dette er at undgå, at FoU-personalet tælles med begge steder samt sikre, at alle personer beskæftiget med FoU bliver registreret i forskningsstatistikken.

DEL I: FORSKNING OG UDVIKLING (FoU)

Afsnit A. Forskning og udvikling i virksomheden 2002

Definitionen af forskning og udvikling (FoU)

Definitionen er udarbejdet af OECD¹ og angivet på side 3 i skemaet.

Forskning og udvikling kan have til formål:

- At udvikle et produkt eller en tjenesteydelse, hvis forventede anvendelse, egenskaber, design, service eller brug af materialer er væsentligt forskelligt fra tidligere produkter/tjenesteydelser.
- At indføre nye eller væsentligt forbedrede produktionsmetoder.
- At opbygge den almene viden.

Aktiviteter som i sig selv ikke medregnes som FoU:

- Rutinemæssig indsamling af data.
- Vurdering af industri- og ingeniørprojekter ved hjælp af kendt teknik.
- Teknisk service til kunder eller andre afdelinger.
- Produktionsplanlægning og arbejdsstudier.
- Salgs- og markedsanalyser.
- Patent- og licensarbejde.
- Personaleuddannelse.

Grænseområder:

Dokumentations- og informationsarbejde samt bibliotekstjeneste, der er direkte intern service for FoU-projekter regnes som FoU.

Fremstilling af prototyper regnes som FoU.

Det første eksemplar i en serieproduktion med salg for øje medregnes ikke.

Forsøgsmæssig drift af pilotanlæg med sigte på udvikling af nye eller forbedrede processer er FoU. Drift af pilotanlæg som led i kontrol eller afprøvning af råvarer eller løbende produktion medregnes ikke.

Udvikling er systematisk arbejde baseret på anvendelse af viden opnået gennem forskning og praktisk erfaring (fx. opnået i dialog med kunder og rådgivere) med det formål at frembringe nye eller væsentligt forbedrede materialer, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser. Udvikling af **nye** systemer til afprøvning, kvalitetskontrol og standardisering medregnes som FoU. Den løbende afprøvning, kvalitetskontrol og standardisering i sig selv medregnes ikke.

Teknologiske fremskridt. Arbejde med det primære formål at lave yderligere teknologiske fremskridt i produktionsprocessen eller selve produktet regnes som FoU.

Hvis derimod produktet eller produktions-processen er grundlagt og det primære formål med arbejdet er at udvikle nye markeder, at planlægge produktionen eller at få produktionen eller kontrolsystemet til at fungere problemfrit, er arbejdet ikke længere FoU.

Software. Udvikling af nye softwareprodukter, der rummer et teknologisk eller videnskabeligt fremskridt medregnes som FoU.

Opgradering af udstyr og processer. Væsentlige ændringer i produktionsudstyr samt væsentlige ændringer i procedurer til produktions- og kvalitetskontrol, metoder og standarder medregnes som FoU.

---

¹ Frascati Manualen, 2002.

Afsnit B. Forsknings- og udviklingspersonale

- Hvor oplysninger ikke findes, beder vi Dem angive et skøn.
- Alle personer beskæftiget med forskning og udvikling, som er ansat i Deres virksomhed i Danmark skal registreres. Dette gælder uanset hvem FoU-arbejdet udføres for.
- Vedr. registrering af konsulenter se s. 3.
- Vedr. multinationale selskaber se s. 3.

FoU-personale: Angiv antallet af personer, der helt eller delvist var beskæftiget med FoU pr. 31.12.02. Herunder hører også personer, der ydede direkte service såsom ledere, administratorer og kontorpersonele beskæftiget med FoU.

FoU-årsværk: Angiv antallet af personer beskæftiget med FoU, som svarer til antal heltidsansatte personers fulde arbejdsindsats med FoU i et år.

Eksempel på FoU-personale og FoU-årsværk:

En virksomhed har haft 5 ansatte beskæftiget med forskning og udvikling i 2002. De ansattes tidsforbrug på FoU er registreret i nedenstående skema og virksomhedens FoU-årsværk og FoU-personale er beregnet.

Ansattes navn	Tidsforbrug på FoU	Periode beskæftiget med FoU	Beskæftiget med FoU pr. 31.12.01		FoU-årsværk (max. 1 decimal)	
			personer	Heraf kvinder	årsværk	Heraf kvinder
Ole Jensen	Halvtid	Hele året	1	-	1/2	-
Lis Madsen	Heltid	3.og 4. kvartal	1	1	1/2	1/2
Ove Svendsen	Heltid	Hele året	1	-	1	-
Tove Hansen	Heltid	1. kvartal	0	0	1/4	1/4
Karen Olesen	1/3-tid	Hele året	1	1	1/3	1/3
I alt beskæftiget med FoU			4	2	~2,6	~1,1

Eksempler på hvilke personer, der hører under de forskellige personalegrupper:

Personalegrupper	Herunder hører typisk
1) Forskere	Ingeniører og andre akademikere, men også andre, der <u>udfører</u> FoU-arbejde.
2) Teknikere	Maskin- og elektroteknikere Maskinmestre Laboranter Teknisk assistenter o. lign., men også akademikere, der <u>støtter</u> FoU-arbejde.
3) Andet forsknings- og udviklingspersonale	Sekretærer Faglærte håndværkere Ufaglærte Andet administrativt personale beskæftiget med økonomiske og personalemæssige forhold og generel administration, i det omfang deres aktiviteter er direkte tilknyttet til FoU-projekter.
Forskere	Definitioner
7) Erhvervsforskere	Ph.d.-studerende under erhvervsforskeruddannelsen. Det vil sige, kandidater som under Videnskabsministeriets erhvervsforskerordning deltager i et forskningsprojekt på en virksomhed i samarbejde med et universitet med henblik på at erhverve en ph.d.-grad
8) Udenlandske forskere	Forskere med udenlandsk statsborgerskab, uanset om ansættelsen er midlertidig eller varig.

Afsnit C. Udgifter til FoU udført i egen virksomhed.

Dette afsnit omhandler udelukkende de udgifter Deres virksomhed har haft i forbindelse med forsknings- og udviklingsaktiviteter i Danmark.

- Angiv udgifter i 1.000 kr. Således skal en halv mio. kr. angives som 500.
- Angiv udgifter eksklusiv moms.
- Hvor oplysninger ikke findes, beder vi Dem angive et skøn.
- Vedr. registrering af FoU i multinationale selskaber se s. 3.

1. Løn og sociale udgifter vedr. FoU

Lønudgifter til den del af Deres virksomheds personale, som udfører FoU-arbejde for andre virksomheder medregnes også.

2. Øvrige driftsudgifter

Afskrivninger på bygninger, maskiner og apparatur samt afdrag på lån medtages ikke. Apparatur med en købspris på mere end 50.000 kr. og med en flerårig levetid angives under investeringsudgifter (punkt C.4).

Driftsudgifter, som ikke er en del af lønudgifterne:

- Udgifter til husleje, lys, varme, rejser, kontorhold.
- Mindre apparatur.
- Specifik service til FoU udøvet af central edb-afdeling og bibliotek.
- Service fra centrale regnskabs- og personaleafdelinger.
- Sikkerhed, rengøring, vedligeholdelse, kantine etc.

3. og 4. Investeringsudgifter

Her anføres kun de faktiske udbetalinger i 2001 til anskaffelse af bygninger, apparatur og lignende konteret som investeringer - ikke forbruget i form af afskrivninger.

Afsnit D. Indkøbte FoU-tjenester

Her bedes De angive de totale udgifter til indkøbt forsknings- og udviklingsarbejde fordelt på de virksomheder/institutioner, som FoU-arbejdet er købt af.

Hvor oplysninger ikke findes, beder vi Dem angive et skøn.

FoU udført i dele af koncernen beliggende udenfor Danmark skal registreres som købt FoU i punkt D.5, se desuden afsnit om multinationale selskaber side 3.

DEL II: INNOVATIONS-AKTIVITETER

Afsnit E. Innovationsaktiviteter i virksomheden 2002

Definitionen af innovation

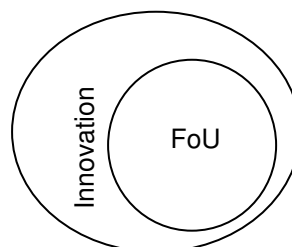
Definitionen af innovation er udarbejdet af OECD i Oslo-manualen² og angivet på side 7 i skemaet.

Innovation inkluderer FoU

OECD's retningslinjer fastslår, at alle FoU-aktiviteter i en virksomhed er omfattet af definitionen af innovationsaktiviteter.

Det forventede resultat skal være væsentligt nyt for virksomheden for at falde ind under innovationsbegrebet, men resultatet behøver ikke nødvendigvis at være nyt for virksomhedens marked.

Resultatet af FoU-aktiviteter forventes altid at skabe noget nyt for virksomhedens marked, enten i form af produkter eller i form af de processer, der frembringer varen/tjenesteydelsen.

Udviklingsaktiviteter (se side 4) indgår i FoU-begrebet, medmindre hensigten

- ikke er at producere noget, der er nyt for markedet, men kun noget, der er nyt for virksomheden eller
- Ikke er at ændre processerne på en for markedet ny måde, men kun at ændre dem på en måde, der er væsentlig ny for virksomheden.

Eksempler på innovationsaktiviteter

Eksempler for fremstillingsvirksomheder:

- Udvikle produkter med nye teknologiske fremskridt (software, sensorer, bioteknologisk).
- Anvende nye materialer. (nye modeller, snit eller farver der følger moden er ikke innovation).
- Fremstille mere miljøvenlige, økologiske eller sundhedsfremmende produkter.
- Anvende mere miljøvenlige produktionsprocesser.
- Indføre ny teknologi (informations- og kommunikationsteknologi) i produktionsprocesser.
- Indføre ny teknologi ved ordreførelse og distribution.

Eksempler for servicevirksomheder:

- Introducere nye typer serviceydelser (rådgivning, adgang til databaser, nye låne- og forsikringsformer).
- Indføre internetløsninger for eksisterende serviceydelser.
- Udvikle nye metoder (byggeprocesser, forureningsbekæmpelse).
- Indføre ny teknologi til opgaveløsninger (software, projektstyring, netværk).
- Forbedre kvalitetskontrollen.
- Indføre IKT til distribution af serviceydelserne.

² Oslo Manual, 1997.

Eksempler for handelsvirksomheder:

- Introducere nye varegrupper i sortimentet.
- Udvikle nye løsninger til salg og distribution.
- Tilbud om ekstra serviceydelser.
- Forbedring af lagerstyring, vareregistrering og afsætning.
- Indføre ny IT (f.eks. elektroniske kataloger).

Aktiviteter som i sig selv ikke medregnes som innovation:

- Ændringer af ren æstetisk art.
- Rent videresalg af innovationer.
- Rene organisatoriske og ledelsesmæssige ændringer.

På Analyseinstitut for Forsknings hjemmeside er givet mere detaljerede eksempler på innovationer, se www.afsk.au.dk.

Implementering af innovation medregnes:

- **Uddannelse:** F.eks. træne personale i nye teknikker eller brug af nyt maskineri.
- **Markedsføring af nye produkter:** Aktiviteter i forbindelse med lancering af nye produkter, inklusive markedstest, tilpasning af produkter til nye markeder og markedsføring.
- **Design:** Udarbejde planer og tegninger, tekniske specifikationer og andet, som er nødvendige for at udvikle, fabrikere og markedsføre nye produkter og processer.

Afsnit F. Samlede egne innovationsudgifter 2002

I dette afsnit indberettes de udgifter, Deres virksomhed har haft i forbindelse med innovationsaktiviteter i Danmark, herunder FoU-udgifterne anført tidligere i punkt C.5.

De øvrige innovationsudgifter udover FoU-udgifterne omfatter de udgifter Deres virksomhed har haft til innovationer, som var nye for virksomheden, men ikke forventes at være nye for markedet.

- Angiv udgifter i 1.000 kr. Således skal en halv mio. kr. angives som 500.
- Angiv udgifter eksklusiv moms.
- Hvor oplysninger ikke findes, beder vi Dem angive et skøn.
- Vedr. registrering af udgifterne i multinationale selskaber se s. 3.

2.1. Løn og sociale udgifter

Lønudgifter til den del af Deres virksomheds personale, som udfører innovationsaktiviteter for andre virksomheder medregnes.

2.2. Øvrige driftsudgifter

Afskrivninger på bygninger, maskiner og apparatur samt afdrag på lån medtages ikke. Apparat med en købspris på mere end 50.000 kr. og med en flerårig levetid angives under investeringsudgifter (punkt F.4).

Driftsudgifter, som ikke er en del af lønudgifterne, omfatter:

- Specifik service til innovationsaktiviteter udøvet af central edb-afdeling og bibliotek.
- Service fra centrale regnskabs- og personaleafdelinger.
- Sikkerhed, rengøring, vedligeholdelse, kantine etc.

2.3 og 2.4. Investeringsudgifter

Her anføres kun de faktiske udbetalinger i 2002 til anskaffelse af bygninger, apparatur og lignende konteret som investeringer - ikke forbruget i form af afskrivninger.

Afsnit G. Geografisk placering af innovationsudgifterne

Formålet med dette spørgsmål er at forbedre de regionale opgørelser, således at forskningen registreres på det postnummer, hvor den faktisk finder sted og ikke på hovedkontorets adresse.

Eksempel A:

En virksomhed har hovedkontor/official postnummeradresse i Ballerup og en afdeling i Ålborg. Virksomhedens forsknings- og udviklingsafdeling ligger i Ålborg. Her udføres virksomhedens udviklingsprojekt på 500.000 kr.

Sum af udgifter til innovation i egen virksomhed (punkt F.3): 500

Postnummer	Angiv i procent			
2750			0	%
9000	1	0	0	%
I alt	1	0	0	%

Eksempel B:

En virksomhed har hovedkontor/official postnummeradresse i Odense. Virksomheden har en afdeling i Kolding. To medarbejdere har været involveret i virksomhedens innovationsaktiviteter til 1 mio. kr. Den ene medarbejder arbejder i Odense og har anvendt 600.000 kr. i forbindelse med innovationsaktiviteterne. Den anden arbejder i Kolding og har anvendt 400.000 kr. i forbindelse med innovationsaktiviteterne.

Sum af udgifter til innovation i egen virksomhed (punkt F.3): 1.000

Postnummer	Angiv i procent			
5000		6	0	%
6000		4	0	%
I alt	1	0	0	%

Afsnit H. Hovedbranche for Innovationsaktiviteterne

Deres virksomhed er placeret i en hovedbranche i CVR-registeret. Virksomhedens innovationsaktiviteter kan dog være udført inden for andre brancher end denne hovedbranche.

Angiv om virksomhedens innovationsaktiviteter primært foregår inden for hovedbranchen. Hvis dette ikke er tilfældet, bedes De anføre, hvilken branche virksomhedens innovationsaktiviteter så primært udføres indenfor.

Afsnit I. Købt innovationsarbejde i 2002

I dette afsnit indberettes de udgifter, Deres virksomhed har haft til indkøbt innovationsarbejde, herunder indkøbte FoU-arbejder anført tidligere i punkt D.8. De udgifter til købt innovationsarbejde, der ligger ud over de indkøbte FoU-arbejder, bedes De fordele på de virksomheder/institutioner, som innovationsarbejdet er købt af.

- Angiv udgifterne i 1.000 kr.
- Angiv udgifterne eksklusiv moms.
- Hvor oplysninger ikke findes, beder vi Dem angive et skøn.

Afsnit J. Samarbejde om innovation i 2002

Se afgrænsning af begrebet samarbejde i skemaet s. 9.

GTS-institutter (Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter) omfatter:

<ul style="list-style-type: none"> • Bioteknologisk Institut • Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut • DFM – Dansk Institut for Fundamental Metrologi • Dansk Standard • Dansk Toksikologi Center	<ul style="list-style-type: none"> • DELTA - Dansk Elektronik, Lys og Akustik • DHI – Institut for Vand og Miljø • dk – Teknik Energi og Miljø • FORCE Technology • Teknologisk Institut
---	---

Afsnit K. Innovationer i 2000-2002

Dette afsnit omhandler eventuelle innovationer, som er gennemført af virksomheden i perioden 2000-2002, dvs. introduktioner af nye eller væsentligt forbedrede produkter (varer / tjenesteydelser) og introduktioner af nye eller væsentligt forbedrede processer.

Innovationen skal være baseret på resultatet af ny teknologisk udvikling, nye kombinationer af eksisterende teknologier eller anvendelse af anden viden opsamlet i virksomheden. Bemærk, at produktinnovation og procesinnovation er defineret i skemaet.

Produktinnovation

En produktinnovation skal være ny for virksomheden, men den behøver ikke nødvendigvis at være ny på markedet. Det har ingen betydning, om innovationen er udviklet af virksomheden selv eller af en anden virksomhed. Ændringer af ren æstetisk art eller rent videresalg af innovationer, der udelukkende er produceret og udviklet af andre virksomheder, skal ikke inkluderes.

Procesinnovation

En procesinnovation skal være ny for virksomheden, men virksomheden behøver ikke nødvendigvis at være den første, der introducerer den nye eller ændrede proces. Det har ingen betydning, om innovationen er udviklet af virksomheden selv eller af en anden virksomhed.

Resultatet af procesinnovation skal være væsentlig, hvad angår produktiviteten, kvalitetsforbedringen af produktet/service eller besparelserne i produktions- og distributionsomkostningerne.

Bemærk, at rene organisatoriske og ledelsesmæssige ændringer ikke skal inkluderes.

DEL III. OM VIRKSOMHEDEN

Afsnit L+M. Generelle og supplerende oplysninger

Punkt M.2: Hvis Indberetningen omfatter mere end den juridiske enhed (CVR-nummeret), bedes De under punkt N på side 12 angive, hvilke øvrige virksomheder (med CVR-nummer), der er medregnet i indberetningen – se også side 3 om Indberetning for koncerner.

HVAD ER ANALYSEINSTITUT FOR FORSKNING

Analyseinstitut for Forskning blev oprettet som en sektorforskningsinstitution i maj 1997 under det daværende Forskningsministerium.

- Institutet har til formål gennem egen forskning og udredning at styrke grundlaget for det forskningsrådgivende system og for forskningspolitiske beslutninger.
- Institutet skal udføre både grundlæggende forskning og langsigtet kompetenceopbygning samt mere anvendt orienterede analyser og udredninger.
- Institutet skal indsamle forskningsstatistik for den offentlige sektor og forsknings- og innovationsstatistik for det private erhvervsliv.
- Institutet anvender endvidere forskningsstatistikken i videregående analyser af erhvervslivets forskning med henblik på at måle virksomhedernes og den samfundsøkonomiske effekt af investeringer i forskning og innovation.

Institutet har på nuværende tidspunkt ansat 26 personer; heraf er følgende beskæftiget med erhvervslivets forskningsstatistik:

- Direktør Karen Siune
- Afdelingsleder Peter Stendahl Mortensen
- Fuldmægtig Rikke Willemoes Jørgensen
- Fuldmægtig Rikke Stephensen
- Statistikmedarbejder Anders Raun
- Statistikmedarbejder Rune Vejlin
- Sekretær Mette Glasius
- Sekretær Jane Frølund Irming

Yderligere information kan rekvireres hos:

Analyseinstitut for Forskning
Finlandsgade 4
8200 Århus N

Tlf. nr.: 89 42 23 94

Fax: 89 42 23 99

E-mail: afsk@afsk.au.dk

Hjemmeside: www.afsk.au.dk